

Radiologie

**Informatie bij het onderzoek en
antwoorden op veel gestelde vragen**

Mammografie

Beste mevrouw

U bent op onze dienst om een mammografie te laten nemen. Deze brochure is in de eerste plaats bedoeld om u op uw gemak te stellen. We proberen een duidelijk antwoord te geven op veel voorkomende vragen. Hebt u nog vragen, richt u tot de radioloog of mammografie-verpleegkundige.

Dienst radiologie

dr. T. De Schrijver
dr. P. Dekimpe
dr. K. Geldof
dr. H. Goris
dr. A. Favril
dr. K. Ramboer
dr. A. Van Holsbeeck
dr. P. Vandaele (diensthoofd)
dr. L. Verhaeghe
dr. C. Werbrouck

Secretariaat

tel. 050 36 53 85
fax 050 36 53 87
secrx@stlucas.be

1 Vragen over administratie

1.1 Hoe een afspraak maken voor een mammografie?

Voor het laten nemen van een mammografie hebt u een voorschrift nodig van uw arts. Een afspraak kan gemaakt worden via het secretariaat radiologie, elke werkdag tijdens de kantooruren op het nummer 050 36 53 85.

Indien u een afspraak niet kan nakomen, verwittig zo snel mogelijk het secretariaat radiologie.

1.2 Hoe aanmelden?

Meld u aan via de kiosken in de centrale hal van het ziekenhuis. Ga vervolgens naar de dienst radiologie op de tweede verdieping (volg route B 232) en meldt u aan in het secretariaat radiologie.

Vergeet uw voorschrift en e-ID of ISI+-kaart niet.

1.3 Hoe betalen?

Op de dienst radiologie passen de artsen de zogenaamde “derdebetalersregeling” toe, d.w.z. dat het ziekenhuis het onderzoek rechtstreeks factureert aan uw ziekenfonds. U ontvangt later de factuur van het remgeld.

2 Vragen over het onderzoek

2.1 Hoe verloopt een mammografisch onderzoek?

Een verpleegkundige die zich gespecialiseerd heeft in het nemen van mammografieën, haalt u op in de wachtzaal.

Zij/hij zal u vragen het bovenlichaam vrij te maken in het kleedhokje. Het is dan ook voor u het gemakkelijkst als u zich kleedt in lange broek of rok. In de onderzoekskamer zal de verpleegkundige u enkele vragen stellen die van belang kunnen zijn voor de radioloog bij de interpretatie van de mammografieën.

Van elke borst worden minstens twee opnamen gemaakt. Hiervoor wordt de borst gedurende een korte tijd samengedrukt.

Na het nemen van de mammografie worden de foto's getoond aan de radioloog, die zal beslissen of er nog bijkomende opnamen of een bijkomende echografie nodig zijn. Dit wil niet zeggen dat er iets mis is. Meestal zijn bijkomende opnamen of een bijkomende echografie nodig om een bepaalde zone duidelijker te kunnen zien en te beoordelen.

In totaal duurt het nemen van een mammografie ongeveer 10 à 15 minuten.

2.2 Is het laten nemen van een mammografie pijnlijk?

Een mammografie is een röntgenfoto van de borsten. Hiervoor wordt de borst gedurende een korte tijd gecompriëerd tussen twee platen. Dit kan door sommige vrouwen worden ervaren als lastig of pijnlijk (cfr. vraag "Wanneer een mammografie laten nemen?").

Voldoende compressie is echter nodig om de stralingsdosis zo laag mogelijk te houden, en is nodig voor het bekomen van voldoende scherpte van de opnamen. Probeer u zo goed mogelijk te ontspannen: dit vergemakkelijkt het positioneren en maakt dat u minder ongemak ervaart. We adviseren u de mammografie, indien mogelijk, uit te stellen als u pijn hebt ter hoogte van de ribben of als de armen boven de schouder heffen pijnlijk of niet mogelijk is.

2.3 Wanneer een mammografie laten nemen?

Indien u nog regelmatig maandstonden krijgt, wordt een mammografie het best genomen in de eerste helft van de menstruele cyclus (na de maandstonden). In deze fase zijn de borsten het meest ontspannen, wat maakt dat de druk nodig voor het maken van kwaliteitsvolle opnamen beter verdragen wordt. Tevens is het klierweefsel in deze fase beter te beoordelen op de mammografie.

2.4 Is röntgenstraling nadelig voor de gezondheid?

Straling wordt inderdaad geassocieerd met gezondheidsgevaar, meer bepaald met kanker.

De huidige mammografietoestellen zijn ondertussen zo ontworpen dat een kwaliteitsvolle mammografie genomen kan worden met een zo laag mogelijke stralendosis.

Op deze manier is er geen gevaar voor de gezondheid, op voorwaarde dat de aanbevolen frequentie niet overschreden wordt.

2.5 Wat is het verschil tussen een screeningsmammografie en een diagnostische mammografie?

2.5.1 Screeningsmammografie

In het kader van de door de Vlaamse overheid georganiseerde borstkankerscreening kan elke vrouw tussen 50 jaar en 69 jaar tweejaarlijks een "gratis" mammografie laten nemen op voorwaarde dat zij geen klachten of tekens heeft van een eventueel onderliggend letsel.

Zij wordt hiervoor verwezen door de huisarts/gynaecoloog of kan ingaan op een uitnodigingsbrief die wordt toegestuurd.

Een screeningsmammografie kan op dezelfde dag niet worden gecombineerd met een aanvullende echografie van de borsten.

2.5.2 Diagnostische mammografie

Indien u een bepaalde klacht hebt die extra opgevolgd moet worden (bv. in het kader van familiale belasting voor borstkanker, zelf borstkanker gehad, dens klierweefsel, enz.), volstaan de standaardopnamen niet altijd. In deze gevallen is een gepersonaliseerde aanpak noodzakelijk met onmiddellijk bijkomende opnamen en/of echografie indien nodig.

2.6 Help, ik moet nog een echografie van de borsten krijgen?

Na het onderzoek worden de opnamen voorgelegd aan de radioloog.

Die beslist of er nog een bijkomende echografie van de borsten moet gebeuren.

Indien er nog een bijkomende echografie moet gebeuren, wil dit NIET zeggen dat er een (kwaadaardige) afwijking gezien is op de mammografieopnamen.

Indien er bv. nog veel klierweefsel aanwezig is, zal er nog een echografie worden uitgevoerd om het weefsel op een andere manier te bekijken: in geval van aanwezigheid van veel klierweefsel is een mammografie alleen immers minder betrouwbaar.

2.7 Wat is een echografie van de borsten?

Echografie is een beeldvormingstechniek waarbij er gebruik wordt gemaakt van hoogfrequente geluidsgolven (niet schadelijk voor de gezondheid).

Er wordt gel aangebracht op de huid en met behulp van een sonde die over de borsten glijdt, worden de verschillende kwadranten van de borst onderzocht.

Het is een onderzoek dat gemakkelijk uit te voeren is en niet pijnlijk is.

2.8 Resultaat van het onderzoek

Het opvragen van de beelden van uw onderzoek kan via de rubriek 'Mijn radiologiebeelden' van onze website www.stlucas.be.

Vul onderstaande gegevens in:

- ☞ referentienummer;
- ☞ geboortedatum (DDMMYYYY aan elkaar, zonder tekens).

Hiermee kan u enkel de beelden opvragen, voor het verslag wendt u zich tot uw behandelende arts. Let wel, de beelden zijn pas online beschikbaar na validatie van het onderzoek door de radioloog. Voor een MR-onderzoek kan dit tot 48u duren.

Alle beelden ouder dan één jaar werden gedeactiveerd. Om deze opnieuw online beschikbaar te maken, kan u contact opnemen met de dienst radiologie op T 050 36 53 85.

Uw huidig onderzoek wordt vergeleken met vroegere mammografieën. Dit vraagt enige tijd, maar maakt dat kleine afwijkingen sneller worden gedetecteerd.

Tevens wordt het onderzoek door een tweede radioloog beoordeeld. Pas daarna wordt er een definitief verslag opgesteld. Om deze reden kan u het resultaat van het onderzoek niet onmiddellijk meekrijgen. Maar wij zijn ervan overtuigd dat u door deze manier van werken een kwaliteitsvol afgewerkt borstsonderzoek krijgt.

2.9 Kan met het onderzoek alles gezien worden?

Iedereen wil zekerheid over het resultaat. Een mammografie is echter slechts een momentopname die informatie geeft over de toestand op een bepaald moment.

Een mammografie/echografie geeft een waarschijnlijkheidsdiagnose, geen 100% zekerheidsdiagnose.

Beginnende letsels (kleiner dan 3-4 mm) zijn nog te klein om zichtbaar te zijn op de mammografie of echografie.

Daarom hebben deze onderzoeken in het kader van vroegtijdige opsporing van borstkanker slechts zin als ze op een regelmatige basis worden uitgevoerd.

3 Tips

- Ontspan u tijdens het nemen van de mammografie. Dit vergemakkelijkt het nemen van goede opnamen.
- Gebruik beter geen bodylotion of talk: dit bemoeilijkt het nemen van de foto's of geeft artefacten.
- Draag kleding die gemakkelijk enkel het bovenlichaam vrijmaakt: best lange broek of rok. Liever geen jurk, overall, korset, enz.
- Indien u (mogelijk) zwanger bent, meld dit aan de verpleegkundige: er wordt dan gekeken of er een andere onderzoekstechniek kan worden aangewend (zonder gebruik van X-stralen).
- Indien u borstvoeding geeft, meld dit aan de verpleegkundige.